

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/7/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6411205756
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6411205756.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodujúci v senáte v zložení JUDr. Mária Podhorová, predsedníčka senátu, JUDr. Peter Priehoda, JUDr. Mária Trubanová, PhD., členovia senátu, v právnej veci navrhovateľa C. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. M. XX/XX, J. G. I., zastúpená Špireková & Partners s. r. o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, v odd. Sro, vložka 19564/S, proti odporcovi P. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. G. I., B. XX/XX, zastúpený JUDr. Luciou Sklenárovou, advokátkou, so sídlom Advokátskej kancelárie J. G. I., A. XX, o 4.450,- € s prísl., na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4C/200/2011 - 48 zo dňa 21. 11. 2011, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 4.450,- € spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.450,- € od 16. 05. 2011 do zaplatenia všetko do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ako aj odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke na účet jej právnej zástupkyne trovy konania vo výške 1.613,96 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie opierajúc sa o §§ 657 a 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dôvodil, že vzhľadom na skutočnosť, že výpovede účastníkov boli rozdielne, z vykonaného dokazovania musel zhodnotiť pravdivosť tvrdenia niektorých z účastníkov, keď sa priklonil na stranu navrhovateľky vychádzajúc z osvedčenia o dedičstve, potvrdzujúceho pravdivosť tvrdenia navrhovateľky a svedkyne U. K., že celé dedičstvo po nebohej matke účastníkov prevzala navrhovateľka bez povinnosti vyplatiť ustupujúcich dedičov. Jednalo sa o dedičskú dohodu, ktorú uzavreli dedičia po nebohej C. U. dňa 11. 04. 2008. Odporca neunesol dôkazné bremeno, ktoré by potvrdzovalo jeho tvrdenie, že ohľadom vyporiadania dedičstva existovala iná ústna dohoda, ktorá by menila osvedčenie o dedičstve. Tvrdenia odporcu i svedkyne L. O. o dostatku finančných prostriedkov, ktoré by vyvracali tvrdenia navrhovateľky o pôžičke, vyvracia samotná kúpna zmluva (č. I. 36), z ktorej je zrejmé, že navrhovateľka odpredala byť odporcovi za sumu 19.000,- € a táto suma jej nebola vyplatená odporcom, ale prostredníctvom hypotekárneho úveru poskytnutého peňažným ústavom. I tento dôkaz vyvracia tvrdenie odporcu o dostatku finančných prostriedkov a spochybňuje aj vierohodnosť svedeckej výpovede L. O.. Súd presvedčila aj výpoveď svedkyne U. K., sestry oboch účastníkov, ktorá bezprostredne na pojednávaní tvrdila odporcovi, že si od navrhovateľky požičal finančné prostriedky, ktoré jej nevrátil. Odporca žiadnym dôkazom jej výpoveď nespochybnil. Súd presvedčilo tvrdenie navrhovateľky aj v tom smere, že nepožaduje vrátiť celú sumu 9.201,- €, ale len sumu 4.450,- €. Ak by bolo pravdivé tvrdenie odporcu o tom, že navrhovateľka je so svedkyňou - ďalšou sestrou účastníkov konania dohodnutá voči nemu, tak bez existencie akýchkoľvek písomných dôkazov ohľadom vrátenia sumy 4.751,- € zo strany odporcu v januári 2011 navrhovateľke, by mohla navrhovateľka žalovať celú sumu 9.201,- €, ku ktorej existuje

písomný dôkaz o prevode na účet odporcu. Napriek týmto skutočnostiam, však navrhovateľka požaduje poctivo vrátiť len zvyšok z požičanej sumy, a to sumu 4.450,- €. Všetky tieto skutočnosti presvedčili súd o tom, že navrhovateľka hovorí pravdu ohľadom sumy 9.201,- €, ktorú dňa 23. 06. 2009 poslala na účet odporcu. Z jej výpovede mal súd za preukázané, že sa jedná o ústnu pôžičku uzavretú s odporcom, s dobou splatnosti v mesiaci január 2010, zostatok z pôžičky, t. j. sumu 4.450,- € odporca nevrátil, a preto súd považoval návrh navrhovateľky za dôvodný a v plnom rozsahu mu vyhovel, aj čo do príslušenstva - úrokov z omeškania (§ 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka) vo výške v zmysle vykonávacieho právneho predpisu § 3 nariadenia č. 586/2008 Z. z. Rozhodnutie o trovách konania prvostupňový súd opierajúc sa o § 142 ods. 1 OSP dôvodil plným úspechom navrhovateľky vo veci, a preto jej priznal trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku a trov právneho zastúpenia podľa úkonov právnej pomoci.

Proti rozsudku prvostupňového súdu v zákonom stanovenej lehote podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odporca odvolanie, v ktorom uviedol, že od začiatku tvrdil, že suma 9.201,- € nebola pôžičkou a na tomto svojom tvrdení trvá. Jednalo sa o sumu z titulu vzájomného vyporiadania z bytu po nebohej matke, ktorý dedičskou dohodou prešiel po smrti matky na navrhovateľku, ktorá zvyšných dvoch súrodencov zastupovala na dedičskom konaní a ústnou dohodou sa dohodli, že v budúcnosti sa podľa aktuálnej situácie medzi sebou dohodnú na výplate. Odporca v byte býval, o tento prejavil záujem, a tak sa dohodli, že k vyplateniu súrodencov dôjde prostredníctvom hypotekárnej banky, v ktorej odporca požiadaval o úver. Keďže finančné prostriedky museli ísť na účet navrhovateľky, dohodli sa medzi sebou navrhovateľka s odporcom, že túto zvyšnú časť vráti odporcovi po započítaní všetkých poplatkov spojených s prevodom nehnuteľnosti. Poskytnutý úver bol vo výške 19.000,- €, poplatky spojené s prevodom nehnuteľnosti boli celkom vo výške 318,- €, ktoré hradil odporca a ktoré navrhovateľka a odporca sa dohodli znášať každý v polovici, t. j. každý vo výške 159,- €. Listinné dôkazy preukazujúce tieto tvrdenia odporca predložil priamo na pojednávaní dňa 10. 10. 2011, s ktorými sa však okresný súd pri vyhodnocovaní dôkazov vôbec nevyporiadal. Navrhovateľka s odporcom boli dohodnutí na výplate v slovenskej mene vo výške 250.000,- Sk s tým, že si ponechala v skutočnosti sumu 300.000,- Sk, t. j. 9.958,- € z ktorej sumy po odpočítaní 159,- € ako náhrady za výdavky pri prevode bytu je výsledná suma 9.799,- €, ktorú si navrhovateľka ponechala z poskytnutého úveru na svojom účte a zvyšok sumy t. j. 9.211,- € zaslala odporcovi na účet s poznámkou bratovi. Podľa názoru odporcu, navrhovateľka nijakým spôsobom nepreukázala pravdivosť svojich tvrdení, má za to, že keby išlo o pôžičku, bola by táto skutočnosť v poznámke uvedená. Naopak, tvrdenia odporcu sú logické a podložené aj listinnými dôkazmi, je predsa veľmi nepravdepodobné, aby sa dve strany dohodli na pôžičke, ktorá by nebola zaokrúhlená na rovnú sumu. Okrem toho tvrdenie navrhovateľky sú rozporuplné aj v tom smere, že tvrdila, že odporcu vyzvala na vrátenie dlžnej sumy v januári 2011. Odporca poukazoval listinným dôkazom na to, že navrhovateľka listom zo dňa 27. 01. 2011 ho vyzvala na zaplatenie sumy 463,88 €. Tiež navrhovateľka ničím nepreukázala svoje tvrdenie o tom, že jej odporca mal vrátiť sumu 4.751,- € v januári 2011, ktoré tvrdenie je nelogické, nakoľko výzva bola zaslaná dňa 27. 01. 2011 a znela na vrátenie sumy 463,88 €, s ktorými skutočnosťami a dôkazmi sa tiež okresný súd vo svojom rozhodnutí nevyporiadal. Odporca tiež namieta výšku náhrady trov právneho zastúpenia, keď okresný súd konštatuje, že právny zástupca navrhovateľky uskutočnil 8 úkonov právnej pomoci, avšak nie je jasné o aké úkony malo ísť, má za to, že nevyhnutné úkony súvisiace s konaním boli len prevzatie a príprava zastupovania, návrh a 3x zastupovanie na pojednávaní, t. j. 5 úkonov právnej pomoci. Navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že návrh navrhovateľky zamietne a zaviazuje ju na náhradu trov konania vo výške 1.094,10 € špecifikujúc ich v odvolaní alebo zruší napadnutý rozsudok a vec vráti na okresný súd na opätovné prejednanie a rozhodnutie a zaviazuje navrhovateľku na náhradu trov odvolacieho konania.

K podanému odvolaniu odporcu zaslala navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie, v ktorom uviedla, že nesúhlasí s podaným odvolaním, pretože na základe vykonaného dokazovania bolo v priebehu konania jednoznačne preukázané, že navrhovateľka na základe ústnej zmluvy o pôžičke v júni 2009 poskytla odporcovi sumu vo výške 9.201,- €, ktorú sumu sa zaviazal vrátiť v lehote do januára 2010. V lehote splatnosti svoj záväzok odporca neuhradil a až v januári 2011 došlo na základe výzvy navrhovateľky k čiastočnému zaplateniu pohľadávky vo výške 4.751,- €, ktorú odporca splatil navrhovateľke v hotovosti. Zvyšnú časť dlžnej sumy vo výške 4.450,- € neuhradil, uvedené skutočnosti potvrdil nielen výsluch navrhovateľky, listinné dôkazy - výpis z účtu preukazujúci prevod sumy 9.201,- € na účet odporcu, kúpna zmluva ohľadom bytu, osvedčenie o dedičstve, ale

aj výsluch svedka U. K., ktorá ako súrodeneц navrhovateľky a odporcu potvrdila skutočnosť, že navrhovateľka požičala odporcovi sumu cca 9.000,- €. Svedkyňa ďalej okrem iného vyvrátila odporcovi aj tvrdenie ohľadom vzájomného vyporiadania z bytu po nebohej matke. Podľa svedkyne dedičstvo patrilo najstaršej sestre navrhovateľke, nakoľko taká bola dohoda mamy so sestrou, keďže táto sa o ňu starala. Navrhovateľka považuje ničím nepodložené tvrdenie odporcu o dôvode zaslania finančných prostriedkov na jeho účet, ako aj tvrdenia, že keby išlo o pôžičku, bola by táto skutočnosť v poznámke uvedená alebo tvrdenie, že je predsa veľmi nepravdepodobné, aby sa dve strany dohodli na pôžičke, ktorá by nebola zaokrúhlená na rovnú sumu za účelové s cieľom oddialiť právoplatné rozhodnutie súdu a tým aj uspokojenie navrhovateľky. Navrhuje, aby odvolací súd odvolanie odporcu zamietol v celom rozsahu a rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „OSP“) preskúmal vec v medziach daných odvolaním podľa § 212 ods. 1 OSP a po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol, s čím sa odvolací súd plne stotožnil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V danej veci uplatňovaného nároku na zaplatenie sumy 4.450,- € s príslušenstvom navrhovateľa voči odporcovi titulom pôžičky, odvolací súd po preskúmaní spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4C/200/2011 nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali v tejto veci správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, súd prvého stupňa venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie vo veci. Na takto zistený skutkový stav správne aplikoval právne predpisy a v tomto smere aj správne rozhodol, keď zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 4.450,- € spolu s príslušenstvom titulom poskytnutej pôžičky. Uvedené svoje rozhodnutie prvostupňový aj adekvátne odôvodnil, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj k dôvodom odvolania odporcu, odvolací súd uvádza, že zmluva o pôžičke v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka je zmluva, ktorou veriteľ prenecháva určité množstvo druhovo určených (zastupiteľných) vecí na voľné nakladanie, príp. spotrebovanie, a dlžník sa zaväzuje vrátiť vec rovnakého druhu. Zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, nakoľko na vznik záväzkového vzťahu, a to dohody o pôžičke (nie je predpísaná písomná forma, stačí ústna dohoda), sa vyžaduje aj reálne odovzdanie veci dlžníkovi, a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka (pri peňažnej pôžičke) alebo odovzdaním z „ruky do ruky“. Aj keď zákon pre zmluvu o pôžičke nevyžaduje písomnú formu, v záujme právnej istoty účastníkov tejto zmluvy, ako aj zabezpečenia dôkazného bremena pre prípad súdneho sporu, možno len písomnú formu zmluvy odporučiť, pretože to potom uľahčí právnu pozíciu požičiavateľa v spore. Podstatnými náležitosťami zmluvy o pôžičke je dohoda o prenechaní veci (o reálnom odovzdaní), druhovom určení veci, povinnosti vrátiť vec rovnakého druhu a určení času vrátenia. Vychádzajúc z uvedeného sa nedá nestotožniť so záverom prvostupňového súdu, že mal za preukázané, že sa jedná o ústnu dohodu o pôžičke uzavretú medzi účastníkmi konania na sumu 9.201,- € zaslanú navrhovateľkou na účet odporcu dňa 23. 06. 2009 s dobou splatnosti január 2010, z ktorej zostatok vo výške 4.450,- € odporca nevrátil, preto súd považoval návrh navrhovateľky za dôvodný.

Pokiaľ odporca popieral túto skutočnosť a tvrdil, že sumu vo výške 9.201,- € obdržal z titulu vzájomného vyporiadania dedičstva (byt) po nebohej matke, ocitol sa v dôkaznej núdzi, pretože neoznačil alebo nevedel označiť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by preukázal vyššie uvedenú skutočnosť, preto dôsledkom takého stavu je pre neho nepriaznivý výsledok sporu. Odvolací súd akcentuje, že na

preukázanie tvrdenia nestačí len výpoveď odporcu, pretože v zmysle § 132 OSP súd hodnotí všetky dôkazy podľa vlastnej úvahy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti a pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci. Aj odvolací súd je toho názoru, že odporca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia. Aj keď splnil dôkaznú povinnosť (navrhol výsluch svedka, predložil listinné dôkazy), čo však automaticky neznamená unesenie dôkazného bremena tvrdenia. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) sa rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť (po ich vykonaní a vyhodnotení) ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie účastníka, čo je vzhľadom na vyššie uvedené daný prípad.

Pokiaľ odporca namietal, že okresný súd sa pri vyhodnocovaní dôkazov vôbec nevyporiadal s listinnými dôkazmi predloženými ním priamo na pojednávaní dňa 10. 10. 2011 osvedčujúcimi jeho tvrdenia, k uvedenému odvolací súd vzhľadom na obsah spisu môže len konštatovať, že predložené dôkazy odporcom osvedčenie o dedičstve, výpis z banky a výzva, tiež kúpna zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania a doklady o poplatkoch s tým spojených, nepreukazujú tvrdenie odporcu o dedičskej ústnej dohode a z tohto dôvodu povinnosti vzájomného vysporiadania medzi účastníkmi konania, pretože vo veci dedičstva po nebohej matke účastníkov konania a ich sestry U. K. bolo vydané osvedčenie o dedičstve sp. zn. 8D 587/2007 zo dňa 11.04.2008 (č.l. 33) v zmysle § 175zca OSP bez povinnosti dedičky (navrhovateľky) vyplatiť ustupujúcich dedičov. Odvolací súd sa tiež nestotožňuje s názorom odporcu, že navrhovateľka nijakým spôsobom nepreukázala pravdivosť svojich tvrdení, pretože týmito skutočnosťami sa dôsledne zapodieval okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, s čím sa odvolací súd stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje. Ani odporcom namietaná výzva navrhovateľky zo dňa 27.01.2011 na zaplatenie sumy 463,88 € adresovaná odporcovi, v závere ktorej je tiež upozornenie navrhovateľky na možnosť uplatňovania súdnou cestou zaplatenia sumy vo výške 9.201,- € poskytnutej odporcovi vkladom na jeho účet dňa 23.06.2009 spolu s úrokmi z omeškania, nerozporuje a nespochybňuje tvrdenia navrhovateľky, ako to uvádzal odporca, práve naopak potvrdzuje predžalobný pokus navrhovateľky o vysporiadanie záväzkov odporcu mimosúdnou cestou, keď následne navrhovateľka právo na súdnu ochranu uplatnila žalobným návrhom na zaplatenie sumy 4.450,- € s príslušenstvom, dôkazné bremeno svojich tvrdení uniesla, a preto okresný súd správne jej žalobnému návrhu aj vyhovel. Zhrnúc uvedené odvolací súd má za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu nemá vadu ani v skutkových zisteniach, ani právnom posúdení, jeho záver o unesení dôkazného bremena navrhovateľkou, na ktorej predovšetkým ako podľa predpisov procesného, aj hmotného práva leží dôkazné bremeno a zodpovednosť za preukázanie skutočností významných v danom prípade zmluvy o pôžičke z hľadiska hmotného práva, t.j. v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka, a na tomto základe priznaní plnenia nesplateného zvyšku pôžičky spolu s príslušenstvom navrhovateľke voči odporcovi, je správny a zákonný.

Odvolací súd považuje aj výrok prvostupňového súdu o trovách konania za správny a v súlade so zákonom a námietky odporcu za nedôvodné, keď prvostupňový súd rozhodnutie o trovách konania dôvodil plným úspechom navrhovateľky vo veci (§ 146 ods. 1 OSP), a priznal jej trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku a trovách právneho zastúpenia advokáta v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „vyhláška o odmenách a náhradách advokátov“) podľa úkonov právnej pomoci v počte 8 špecifikovaných v podaní právnej zástupkyne navrhovateľky zo dňa 21.11. 2011, a to prevzatie a príprava zo dňa 04.05.2010, písomné podanie protistrane (predžalobná upomienka zo dňa 04.05.2010), písomné podanie na súd (žalobný návrh), písomné podanie na súd (vyjadrenie k odporu), účasť na nahliadaní do spisu dňa 07.10.2011, účasť na pojednávaní dňa 10.10.2011, dňa 02.11.2011, dňa 21.11.2011 (8x 161,01 €) + režijný paušál 2x 7,21 € + 6x 7,41 €, čo je režijný paušál spolu 58,88 €, celkom trovy konania vrátane súdneho poplatku vo výške 1.613,96 € priznaných podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/ a § 16 ods. 3 vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov.

Odvolací súd vyhodnotiac dôvody odvolania odporcu nezistil dôvod na zmenu tohto rozhodnutia, prípadne jeho zrušenie, preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov X:X.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.